

# יום א', י' באלול תשס"ב (18 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.  
אבא קובנר, 1978

ש"ס/כ"ג/א' אלול

**וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יְדוּעַ תְּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְעִבְדוּם וְעֵינֵינוּ אוֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה. וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ אֹנֹכִי וְאַחֲרֵי-כֵן יֵיצְאוּ בְּרִכּוּשׁ גָּדוֹל.** [בראשית ט"ו 13-14]

ידיעה אחרונה מאתמול, **ט' באלול**, התואמת גם את **החודש**, שהוא החודש לקראת הימים הנוראים, ימי הדין, וגם את השנה, שהיא השנה ה-54 (הגימטריא של 'דן' = 54) למדינת ישראל, ראשית צמיחת הגאולה:

ביום ט' באלול בשנת 2195 לבריאה, **נולד דן**, החמישי לבני **יעקב** והראשון לאשתו **בלהה**: "ותרא רחל כי לא ילדה ליעקב ותקנא רחל באחותה ותאמר אל יעקב הבה לי בנים ואם אין, מתה אנוכי. ויחר אף יעקב ברחל ויאמר התחת אלוקים אנוכי אשר מנע ממך פרי בטן? ותאמר הנה אמת בלהה, בוא אליה ותלד על ברכיי ואיבנה גם אנוכי ממנה. ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבוא אליה יעקב. ויתהר בלהה ותלד ליעקב בן. ותאמר רחל **דנני אלוקים וגם שמע בקולי ויתן לי בן על-כן קראה שמו דן**." [שם ל' 1 - 6] דן נפטר באותו תאריך, בן 125.

שבט דן מנה רק משפחה אחת (השוחמי), שכן לאבי השבט היה בן יחיד [בראשית מ"ו 23]. בברכת יעקב לבניו, בירכו: "**דן ידן עמו כאחד שבטי ישראל**." [שם מ"ט 16] והתנבא בכך על שמשון השופט בן שבט דן, שהושיע את ישראל ו"כל ישראל יהיו כאחד עמו" [רש"י שם]. משה רבינו בירכו: "**דן גור אריה יזנק מן הבשן**." [דברים ל"ג 22] ולפי שהיה סמוך לספר (לגבול), נמשל לאריה המזנק, כלומר: הצטיין בגבורה מיוחדת.

בנדודי ישראל במדבר, היה שבט דן גדול במספרו משאר השבטים, ובמפקד האחרון שנערך בערבות-מואב, ערב הכניסה לארץ, מנה 64,400 "יוצאי צבא" [במדבר כ"ו 22-23] במסעות בני-ישראל במדבר שבט דן הלך אחרון, כ"**מאסף לכל המחנות**". ו"מי שהיה מאבד דבר, היה מחזירו לו." [תלמוד ירושלמי, מסכת ערובין ה' א']. בארץ-ישראל התפלג השבט לשניים. תחילה נחל את שפלת לוד, עמק אילון ושיפולי ההרים הסמוכים, ומשלא הספיקה נחלה זו לבני השבט, נחלו את סביבת דן-ליש בחבל מקורות הירדן שבצפון הארץ.

בעיר **דן**, שבנחלה הצפונית של השבט, הציב ירבעם בן נבט אחד משני עגלי הזהב שעשה. עם כיבוש הגליל ועבר-הירדן בידי תגלת-פלאסר ה-3, הוגלו בני דן אשורה ונעלמו.

מעטים הם האנשים משבט דן שנזכרו בתנ"ך. המקלל שהוצא להורג במדבר היה **בן איש מצרי ובנה של שלומית בת דברי למטה דן**. עוזרו של בצלאל במלאכת המשכן היה **אהליאב בן אחיסמך למטה דן**. גבורת **השופט שמשון**, שהיה משבט דן, מתוארת לפרטי פרטים בספר שופטים. בבניין בית-המקדש הראשון בימי שלמה המלך, שלח מלך צור אומן, "בן אשה מן בנות דן, ואביו איש צורי יודע לעשות בזהב ובכסף." לפני כ-1100 שנה, סיפר נוסע יהודי בשם אלדד כי מוצאו מבני שבט דן שגלו אל מעבר להרי כוש. הוא אף הביא מסורות בהלכה, שחלק מחכמי ישראל סמכו עליהן כמסורות מקוריות.

**"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה."** [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון

**יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!**

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

## יום א', י' באלול תשס"ב (18 באוגוסט)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.  
אבא קובנר, 1978

על-בסיס מקורות אלה, פסק הרב עובדיה יוסף לפני כ-30 שנה כי בני העדה האתיופית הם מצאצאי שבט דן.  
[אנציקלופדיה לבית ישראל]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום ראשון

יום נעים ושמח, בציפיה לישועה!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל